

ΗΝΩΜΕΝΑ ΕΘΝΗ

CCPR

Διεθνές Σύμφωνο

για τα Ατομικά και Πολιτικά Δικαιώματα

Διανομή: ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗ*

CCPR/C/93/D/1486/2006

30 Ιουλίου 2008

Πρωτότυπο: ΑΓΓΛΙΚΑ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

Ενενηκοστή τρίτη σύνοδος

7 έως 25 Ιουλίου 2008

ΑΠΟΨΕΙΣ

Αναφορά 1486/2006

Υποβλήθηκε από τον: κ. Ανδρέα Καλαμιώτη (εκπροσωπούμενο από την Παγκόσμια Οργάνωση κατά των Βασανιστηρίων και το Ελληνικό Παρατηρητήριο του Ελσίνκι)

Φερόμενα θύματα: Ο συντάκτης

Συμβαλλόμενο Κράτος Μέρος: Ελλάδα

Ημερομηνία της αναφοράς: 28 Μαρτίου 2006 (αρχική υποβολή)

Αναφορές σε έγγραφα: απόφαση του Ειδικού Εισηγητή σύμφωνα με τον κανόνα 97, η οποία διαβιβάστηκε στο Συμβαλλόμενο Κράτος Μέρος στις 19 Ιουλίου 2006 (δεν εκδόθηκε σε μορφή εγγράφου)

Ημερομηνία υιοθέτησης των Απόψεων: 24 Ιουλίου 2008

Αντικείμενο: Επικαλούμενη κακομεταχείριση του συντάκτη.

Διαδικαστικό ζήτημα: Μη-εξάντληση των εσωτερικών ένδικων μέσων – η υπόθεση εξετάστηκε σύμφωνα με μια άλλη διαδικασία διεθνούς διερεύνησης - κατάχρηση του δικαιώματος υποβολής.

Ουσιαστικό ζήτημα: Έλλειψη αποτελεσματικών ένδικων μέσων σχετικά με την καταγγελία του συντάκτη για κακομεταχείριση.

Άρθρα του Συμφώνου: 2, παράγραφος 3, σε σχέση και με το άρθρο 7.

Άρθρα του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου: 3, 5, παράγραφος 2 (α) και (β).

Στις 24 Ιουλίου 2008, η Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων υιοθέτησε το συνημμένο κείμενο, ως τις Απόψεις της Επιτροπής, σύμφωνα με το άρθρο 5, παράγραφος 4, του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου, σε σχέση με την ενημερωτική κοινοποίηση αριθ. 1486/2006.

* Δημοσιοποιήθηκαν με απόφαση της Επιτροπής Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

[ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ]

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Απόψεις της Επιτροπής Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, σύμφωνα με το άρθρο 5, παράγραφος 4, του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου του Διεθνούς Συμφώνου για τα Ατομικά και Πολιτικά Δικαιώματα
Ενενηκοστή τρίτη σύνοδος
όσον αφορά στην

ΑΝΑΦΟΡΑ 1486/2006 *

Υποβλήθηκε από τον: κ. Ανδρέα Καλαμιώτη (εκπροσωπούμενο από την Παγκόσμια Οργάνωση κατά των Βασανιστηρίων και το Ελληνικό Παρατηρητήριο Ελσίνκι)

Φερόμενα θύματα: Ο συντάκτης

Κράτος-Συμβαλλόμενο Μέρος: Ελλάδα

Ημερομηνία της ενημερωτικής κοινοποίησης: 28 Μαρτίου 2006 (αρχική υποβολή)

Η Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, η οποία συστήθηκε σύμφωνα με το άρθρο 28 του Διεθνούς Συμφώνου για τα Αστικά και Πολιτικά Δικαιώματα, Στη συνεδρίαση της 24ης Ιουλίου 2008,

Έχοντας ολοκληρώσει την εξέταση της αναφοράς με αριθ. 1486/2006, η οποία υποβλήθηκε στην Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, εξ ονόματος του κ. Ανδρέα Καλαμιώτη, σύμφωνα με το Προαιρετικό Πρωτόκολλο του Διεθνούς Συμφώνου για τα Ατομικά και Πολιτικά Δικαιώματα,

Έχοντας λάβει υπόψη όλες τις γραπτές πληροφορίες οι οποίες τέθηκαν στη διάθεση της από το συντάκτη της αναφοράς και το Κράτος-Συμβαλλόμενο Μέρος,

Υιοθετεί τα εξής:

Απόψεις σύμφωνα με το άρθρο 5, παράγραφος 4, του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου

1. Ο συντάκτης της αναφοράς είναι ο κ. Ανδρέας Καλαμιώτης, Έλληνας υπήκοος καταγωγής Ρομά, γεννημένος στις 7 Ιανουαρίου 1980. Υποστηρίζει ότι υπήρξε θύμα παραβίασης, εκ μέρους της Ελλάδας, των δικαιωμάτων του, σύμφωνα με τα άρθρα 2, παράγραφοι 3, και 7

(μεμονωμένα και από κοινού), 2, παράγραφοι 1 και 26, του Συμφώνου. Εκπροσωπείται από συνήγορο. Το Σύμφωνο και το Προαιρετικό Πρωτόκολλο του Συμφώνου τέθηκαν σε ισχύ για την Ελλάδα στις 5 Μαΐου 1997.

Τα πραγματικά περιστατικά όπως παρουσιάζονται από το συντάκτη

2.1 Το βράδυ της 14ης Ιουνίου 2001, ο συντάκτης ήταν στο σπίτι, μαζί με φίλους, ακούγοντας μουσική. Στις 1:30 π.μ. στις 15 Ιουνίου 2001 έφθασε ένα αστυνομικό αυτοκίνητο και ένας αστυνομικός ζήτησε από το συντάκτη να σταματήσει τη μουσική, αφού ενοχλούσε τους γείτονές του. Ο συντάκτης και οι φίλοι του συμφώνησαν ότι θα το έκαναν σε πέντε λεπτά και ο αστυνομικός έφυγε. Λίγα λεπτά αργότερα έκλεισαν το ραδιόφωνο και ο συντάκτης συνόδευσε τους φίλους του στα αυτοκίνητά τους. Ήταν έτοιμοι να φύγουν και ο συντάκτης είχε ήδη μπει ξανά στο σπίτι του, όταν άκουσε ένα θόρυβο έξω και επέστρεψε στο κατώφλι. Αρκετά αστυνομικά αυτοκίνητα ήταν σταθμευμένα στο δρόμο και οι αστυνομικοί τους σημάδευαν με τα όπλα τους. Ένας από τους αστυνομικούς σημάδευε με το όπλο του το συντάκτη και απειλούσε να τον πυροβολήσει. Άλλοι ήρθαν προς το μέρος του, τον έδεσαν με χειροπέδες και τον έσυραν προς το αυτοκίνητο της αστυνομίας, όπου τον χτύπησαν βίαια πάνω στο καπό και άρχισαν να τον χτυπούν και να τον κλωτσούν επανειλημμένα, μπροστά στα παιδιά του. Δεν είδε τι όργανα χρησιμοποιήθηκαν για να τον χτυπήσουν, αλλά πιστεύει ότι ήταν γκλομπ. Ενώ τον χτυπούσαν, μερικοί από τους αστυνομικούς ερεύνησαν το σπίτι.

2.2 Ο συντάκτης μεταφέρθηκε στο Αστυνομικό Τμήμα της Αγίας Παρασκευής, όπου κρατήθηκε δεμένος με χειροπέδες και αναφέρεται σε μια ανταλλαγή ύβρεων με τους αστυνομικούς. Περίπου στις 11 π.μ., της 15ης Ιουνίου 2001, ο συντάκτης μεταφέρθηκε στο Αρχηγείο της Αστυνομίας Αθηνών, όπου τον φωτογράφησαν, ενώ ήταν ακόμα δεμένος με χειροπέδες. Μεταφέρθηκε έπειτα στον Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών Αθηνών, με ένα δικηγόρο της επιλογής του. Κατηγορήθηκε για αντίσταση κατά τη σύλληψη και εξύβριση και απειλή των αστυνομικών αρχών. Η δίκη ορίστηκε για τις

18 Ιουνίου 2001. Κατά την ημερομηνία εκείνη, πριν την ακροαματική διαδικασία, ο συντάκτης και ο δικηγόρος του πήγαν στις ιατροδικαστικές υπηρεσίες, οι οποίες αρνήθηκαν να εξετάσουν το συντάκτη, λόγω του ότι έπρεπε πρώτα να υποβάλει μήνυση ή αναφορά στο Αστυνομικό Τμήμα της Αγίας Παρασκευής. Σε εκείνο το χρονικό σημείο, ο συντάκτης δίστασε να υποβάλει μήνυση, από φόβο για αντεκδίκηση εκ μέρους των αστυνομικών που τον είχαν χτυπήσει.

2.3 Το δικαστήριο δεν είχε χρόνο να εξετάσει την υπόθεση και η δίκη αναβλήθηκε έως τις 25 Ιανουαρίου 2002. Μετά από άλλη μια αναβολή, ο συντάκτης δικάστηκε ερήμην στις 5 Απριλίου 2002 και καταδικάστηκε για αντίσταση κατά τη σύλληψη, εξύβριση και απειλές κατά αστυνομικών. Καταδικάστηκε σε φυλάκιση ενός έτους και 80 ημερών, μετατρέψιμη σε πρόστιμο, με αναστολή, εν αναμονή της έφεσης. Η έφεση εκδικάστηκε στις 19 Ιανουαρίου 2005 από το Εφετείο Αθηνών, το οποίο διατήρησε την καταδίκη για αντίσταση κατά τη σύλληψη και εξύβριση, αλλά αθώωσε το συντάκτη για τις απειλές κατά των αστυνομικών. Η τελική ποινή ήταν φυλάκιση ενός έτους και ενός μηνός, μετατρέψιμη σε πρόστιμο.

2.4 Στις 2 Ιουλίου 2001, ο συντάκτης κατέθεσε μήνυση ενώπιον του Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών Αθηνών, κατά του αστυνομικού Γεώργιου Γιανναδάκη, και διόρισε τον εαυτό του ως πολιτικό ενάγοντα, για το αδίκημα των απλών σωματικών βλαβών. Την ίδια ημέρα, ο Εισαγγελέας διαβίβασε την καταγγελία στον Πλημμελειοδίκη Κορωπίου, προκειμένου να διεξάγει μια δικαστική διερεύνηση. Μετά από αίτημα του συντάκτη, ο Εισαγγελέας διέταξε την εξέτασή του από τις ιατροδικαστικές υπηρεσίες. Η εξέταση αυτή πραγματοποιήθηκε στις 3 Ιουλίου 2001, δηλ. 18 ημέρες μετά το συμβάν. Η ιατροδικαστική έκθεση ανέφερε ότι «λόγω του μακρού χρονικού διαστήματος που παρήλθε από το αναφερθέν συμβάν και την ανάπτυξη ιστού επί της ουλής, δεν είναι δυνατό να διερευνηθούν περαιτέρω οποιεσδήποτε πιθανές σωματικές βλάβες, οι οποίες να συμπίπτουν με το χρονικό διάστημα του υποτιθέμενου συμβάντος».

2.5 Στις 28 Σεπτεμβρίου 2001, ο δικαστής επέστρεψε τη μήνυση στον

Εισαγγελέα, ενημερώνοντάς τον ότι είχε αρνηθεί να την ερευνήσει, ελλείψει αρμοδιότητας. Καμία άλλη εξήγηση δεν δόθηκε. Ο Εισαγγελέας έστειλε, τότε, τη μήνυση, στις 26 Ιουλίου 2002, στο Αστυνομικό Τμήμα Χαλανδρίου, για διερεύνηση. Το Τμήμα αυτό είναι υφιστάμενο της Αστυνομικής Διεύθυνσης στην οποία υπηρετεί ο εμπλεκόμενος αστυνομικός και κοντά στην Αγία Παρασκευή, όπου κρατήθηκε ο συντάκτης. Η διερεύνηση άρχισε στις 4 Νοεμβρίου 2002. Σύμφωνα με το συντάκτη, συνέβησαν διάφορες διαδικαστικές παρατυπίες. Κατά συνέπεια, δεν κλήθηκε ποτέ να δώσει τις διευθύνσεις των μαρτύρων, όταν η αστυνομία δεν μπόρεσε να τους βρει στις διευθύνσεις που αρχικά δόθηκαν. Δεν έγινε καμία προσπάθεια να ληφθεί κατάθεση από τη σύζυγό του, η οποία ήταν επίσης παρούσα κατά τη διάρκεια της σύλληψής του. Ο ίδιος ο συντάκτης δεν κλήθηκε να καταθέσει ως μάρτυρας, για περαιτέρω λεπτομέρειες. Άλλοι αστυνομικοί, οι οποίοι εμπλέκονταν στο συμβάν δεν κλήθηκαν επίσης. Η έκθεση της διερεύνησης απεστάλη στον Εισαγγελέα, στις 25 Νοεμβρίου 2002.

2.6 Το Μάιο του 2003, η υπόθεση εκδικάστηκε από το Συμβούλιο Πλημμελειοδικών Αθηνών το οποίο, μετά από πρόταση του Εισαγγελέα, αποφάσισε να απορρίψει τις κατηγορίες κατά του αστυνομικού, ελλείψει αποδεικτικών στοιχείων. Η απόφαση δημοσιεύθηκε στις 28 Αυγούστου 2003 και παρατηρούσε ότι «δεδομένου ότι κανένας μάρτυρας της κατηγορούσας αρχής δεν παρέχει αποδεικτικά στοιχεία υπέρ του ενάγοντος, επειδή και οι δύο μάρτυρες που κατονομάστηκαν από τον ενάγοντα δεν βρέθηκαν στις διευθύνσεις που δηλώθηκαν ως κατοικία τους, η εκδοχή του κατηγορουμένου και τα επιχειρήματα είναι καταλυτικά, ικανά να ρίξουν φως, κατά τη γνώμη μας, στην αληθινή εκδοχή των γεγονότων». Επιδόθηκε στο συντάκτη, με θυροκόλληση, στις 8 Σεπτεμβρίου 2003. Καμία έφεση δεν επιτρέπεται κατά μιας τέτοιας απόφασης, βάσει του ελληνικού δικαίου.

2.7 Εκτός από την κατάθεση μιας μήνυσης, ο συντάκτης έστειλε επιστολή στο Συνήγορο του Πολίτη, επίσης στις 2 Ιουλίου 2001, παραπονούμενος για την κακομεταχείριση που είχε υποστεί και ζητώντας να διεξαχθεί μια

επίσημη εξέταση - «Ένορκη Διοικητική Εξέταση». Συνεπεία αυτού, ο Ταξίαρχος της Αστυνομικής Διεύθυνσης Βορειοανατολικής Αττικής έστειλε επιστολή στο συντάκτη στις 28 Σεπτεμβρίου 2001, αναφέροντας ότι είχε διεξαχθεί μια άτυπη έρευνα και ότι συνήχθη το συμπέρασμα ότι η αστυνομία είχε ακολουθήσει νόμιμα τις διαδικασίες και ότι ο συντάκτης, μεταξύ των άλλων, είχε αντισταθεί κατά τη σύλληψη, χρησιμοποίησε υβριστική φρασεολογία και απείλησε τους αστυνομικούς.

2.8 Σε δύο επιστολές που απευθύνθηκαν στη συνέχεια προς τη Διεύθυνση Προσωπικού της Ελληνικής Αστυνομίας και το Συνήγορο του Πολίτη, ο συντάκτης επέμεινε να πραγματοποιηθεί μια Ένορκη Διοικητική Εξέταση. Στις 6 Μαρτίου 2002, δόθηκε μια απάντηση, αρνητική για την διεξαγωγή τέτοιας εξέτασης, δεδομένου ότι η διερεύνηση η οποία διεξήχθη δεν αποκάλυψε οποιεσδήποτε πειθαρχικές ευθύνες. Το πόρισμα της διερεύνησης το οποίο αναφερόταν στην επιστολή εμφάνιζε αποκλίσεις από το πόρισμα που διατυπώθηκε στην επιστολή της 28ης Σεπτεμβρίου 2001.

2.9 Στις 22 Ιανουαρίου 2004, ο Συνήγορος του Πολίτη απέστειλε επιστολή προς το Αρχηγείο της Ελληνικής Αστυνομίας αναφέροντας, μεταξύ άλλων, ότι μια άτυπη έρευνα δεν μπορεί να λειτουργήσει ως υποκατάστατο της Ένορκης Διοικητικής Εξέτασης, όταν πρόκειται για ισχυρισμούς σχετικά με σωματική βλάβη και απάνθρωπη συμπεριφορά και ότι μια τέτοια Εξέταση παρέχει διαδικαστικές εγγυήσεις, σε αντιδιαστολή με τις άτυπες μεθόδους μιας άτυπης έρευνας.

2.10 Στις 21 Μαρτίου 2002, η μη-κυβερνητική οργάνωση Ελληνικό Παρατηρητήριο του Ελσίνκι υπέβαλε μια έκθεση προς τον Εισαγγελέα η οποία περιλάμβανε διάφορες περιπτώσεις διαδικαστικών και δικαστικών ανεπαρκειών, συμπεριλαμβανομένης και της περίπτωσης του συντάκτη, που είχαν ως αποτέλεσμα τη μη παροχή αποτελεσματικών ένδικων μέσων προς τα θύματα. Βάσει του ελληνικού δικαίου, ένας Εισαγγελέας ο οποίος λαμβάνει μια αναφορά, καταγγελία ή οποιεσδήποτε πληροφορίες ότι έχει διαπραχθεί μια αξιόποινη πράξη, απαιτείται να ασκήσει ποινική δίωξη, παραπέμποντας την υπόθεση για διερεύνηση. Σύμφωνα με το συντάκτη, η

διερεύνηση της αναφοράς άρχισε μόλις στις 12 Οκτωβρίου 2005 και απορρίφθηκε συνοπτικά, χωρίς οποιαδήποτε πραγματική διερεύνηση από τον Εισαγγελέα, ο οποίος εξέδωσε μια διάταξη στις 25 Νοεμβρίου 2005, απορρίπτοντας κάθε ισχυρισμό περί αδικήματος εκ μέρους της αστυνομίας. Μια έφεση απορρίφθηκε, επίσης, από τον Εισαγγελέα Εφετών, χωρίς οποιαδήποτε πρόσθετη διερεύνηση, στις 23 Σεπτεμβρίου 2006.

Η καταγγελία

3.1 Ο συντάκτης υποστηρίζει ότι τα πραγματικά περιστατικά αποκαλύπτουν παραβιάσεις του άρθρου 2, παράγραφος 3, του Συμφώνου, μεμονωμένα και από κοινού με το άρθρο 7, δεδομένου ότι το Κράτος-Συμβαλλόμενο Μέρος παρέλειψε να παράσχει αποτελεσματική ένδικο μέσα για τις πράξεις των βασανιστηρίων και της κακομεταχείρισης, στις οποίες υποβλήθηκε. Υπενθυμίζει τη νομολογία και το Γενικό Σχόλιο αριθ. 20 της Επιτροπής, σύμφωνα με τα οποία οι καταγγελίες για βασανιστήρια και κακομεταχείριση πρέπει να ερευνώνται αμέσως και αμερόληπτα, από αρμόδιες αρχές, ώστε να καταστούν αποτελεσματικά τα ένδικο μέσα.

3.2 Σύμφωνα με το συντάκτη, η καταγγελία του δεν διερευνήθηκε από ένα ανεξάρτητο σώμα, με αρμοδιότητα να διερευνά αμερόληπτα τους ισχυρισμούς κατά αστυνομικών, αλλά από συναδέλφους αστυνομικούς, ακολουθώντας απλώς της διαδικασία της Προφορικής Διοικητικής Εξέτασης.

3.3 Ο συντάκτης προσθέτει ότι η πειθαρχική διαδικασία δεν προσφέρει καμία εγγύηση αμεροληψίας. Η Προφορική Διοικητική Εξέταση είναι μια κλειστή και εσωτερική εξέταση του κατηγορούμενου αστυνομικού, η οποία διεξάγεται από συναδέλφους αστυνομικούς. Τα αποδεικτικά στοιχεία και οι καταθέσεις που συγκεντρώνονται κατά τη διάρκεια αυτής της εξέτασης παραμένουν απρόσιτα στον ενάγοντα, αφήνοντας τα θύματα της υποτιθέμενης παρεκτροπής της αστυνομίας ανίσχυρα να αμφισβητήσουν το πόρισμα και το συμπέρασμα. Συνήθως η εξέταση περιορίζεται στη διατύπωση ερωτήσεων προς τους εμπλεκόμενους αστυνομικούς και, όπως και στην περίπτωση του συντάκτη, ούτε το θύμα της κακομεταχείρισης ούτε

οι μάρτυρές του εξετάζονται.

3.4 Η Ένορκη Διοικητική Εξέταση αποτελεί, επίσης, μια εσωτερική και εμπιστευτική αστυνομική διαδικασία, οι εγγυήσεις της οποίας στοχεύουν στην προστασία των δικαιωμάτων του αστυνομικού υπό εξέταση, και όχι αυτών του ενάγοντος. Κατά συνέπεια, η εξέταση εγγυάται το δικαίωμα του «κατηγορούμενου» αστυνομικού να ορίσει μάρτυρες, να ζητήσει την αναβολή της δίωξης ή το αποκλεισμό του ανακριτικού αστυνομικού υπαλλήλου, καθώς επίσης και το δικαίωμα της πρόσβασης στα αποδεικτικά στοιχεία και το δικαίωμα της έφεσης. Σε αντίθεση, δεν υπάρχει καμία διάταξη η οποία να διατυπώνει τα δικαιώματα του ενάγοντος, ο οποίος δεν έχει το δικαίωμα της πρόσβασης στις ακροάσεις και δεν μπορεί να ασκήσει προσφυγή κατά του πορίσματος. Από κοινού με την Προφορική Διοικητική Εξέταση, ο ενάγων δικαιούται μόνο να ενημερωθεί για την έκβαση, πράγμα το οποίο συνίσταται απλώς σε μια παράγραφο, χωρίς οποιαδήποτε αναφορά ως προς το είδος πειθαρχικών ποινών που επιβλήθηκαν, ενδεχομένως. Ο ενάγων δεν δικαιούται συνήθως να ζητήσει αντίγραφα των εγγράφων τα οποία συγκεντρώθηκαν κατά τη διάρκεια της εξέτασης.

3.5 Όσον αφορά στη δικαστική διερεύνηση, δεν κινήθηκε παρά μετά από ένα έτος από το συμβάν και δεν ήταν ούτε άμεση ούτε αποτελεσματική, δεδομένου ότι περιλάμβανε απλώς την κατάθεση του κατηγορουμένου. Η εκδοχή του συντάκτη και οι καταθέσεις των μαρτύρων του δεν ζητήθηκαν ποτέ. Περαιτέρω, η ιατροδικαστική εξέταση ήταν άκαρπη, αφού οι ιατροδικαστικές υπηρεσίες απείχαν από τη διατύπωση οποιωνδήποτε αντικειμενικών σχολίων για τα τραύματα του συντάκτη.

3.6 Βάσει του ελληνικού δικαίου, τα άτομα δεν έχουν άμεση πρόσβαση στην εξέταση από τις ιατροδικαστικές υπηρεσίες. Μια τέτοια εξέταση μπορεί να πραγματοποιηθεί μόνο κατόπιν εντολής των ανακριτικών υπαλλήλων, βάσει αιτήματος από ένα θύμα, το οποίο έχει καταθέσει μήνυση για κακομεταχείριση ή με εντολή του Εισαγγελέα. Η απαίτηση της κατάθεσης μήνυσης πρώτα, περιορίζει την πρόσβαση σε μια αποτελεσματική ιατροδικαστική εξέταση. Συνήθως, ένα θύμα

κακομεταχείρισης θα χρειαστεί χρόνο προκειμένου να εξετάσει τον αντίκτυπο της κατάθεσης μήνυσης και αυτό μπορεί να πάρει εβδομάδες ή, ακόμη, και χρόνια, ενώ μερικά τραύματα, προκαλούμενα από κακομεταχείριση, θεραπεύονται σχετικά γρήγορα. Συνεπώς, οποιαδήποτε παράλειψη, εκ μέρους των αρμόδιων αρχών, να διασφαλίσουν την άμεση ιατροδικαστική εξέταση, μπορεί ουσιαστικά να οδηγήσει σε πλήρη ή μερική απώλεια κρίσιμων αποδεικτικών στοιχείων.

3.7 Η μεταχείριση του συντάκτη ισοδυναμεί με παραβίαση του άρθρου 7 του Συμφώνου. Εκτός από τα κτυπήματα, το γεγονός ότι τον σημάδευαν με όπλο του προκάλεσε φόβο για τη ζωή του. Φοβήθηκε, επίσης, για την ασφάλεια της συζύγου και των παιδιών του, δεδομένου ότι ήταν ανυπεράσπιστα έναντι των πράξεων της αστυνομίας. Παραδείγματος χάριν, η σύζυγός του εξυβρίστηκε όταν προσπάθησε να δώσει στο σύζυγό της τα παπούτσια του, πριν τον μεταφέρουν στο Αστυνομικό Τμήμα, και τα παιδιά του έκλαιγαν στη θέα του ξυλοδαρμού του πατέρα τους. Περαιτέρω, υποβλήθηκε σε ταπεινωτική μεταχείριση. Για παράδειγμα, ενώ ήταν υπό κράτηση στην αστυνομία, ζήτησε ένα ποτήρι νερό και ο αστυνομικός του απάντησε ότι θα μπορούσε να πει νερό από την τουαλέτα. Απειλήθηκε επίσης και εξυβρίστηκε. Αυτές οι πράξεις επιβαρύνονται από το γεγονός ότι διαπράχτηκαν με ισχυρό ρατσιστικό κίνητρο.

3.8 Τέλος, ο συντάκτης επικαλείται τις παραβιάσεις των άρθρων 2, παράγραφοι 1 και 26, δεδομένου ότι υποβλήθηκε σε διακρίσεις βάσει της Ρομά καταγωγής του. Οι αστυνομικοί χρησιμοποίησαν ρατσιστική φρασεολογία και αναφέρθηκαν στην εθνική καταγωγή του, με υποτιμητικό τρόπο. Αυτό το γεγονός θα πρέπει να εξεταστεί στο ευρύτερο πλαίσιο του συστηματικού ρατσισμού και της εχθρότητας που επιδεικνύουν τα αστυνομικά σώματα στην Ελλάδα κατά των Ρομά, όπως αυτό έχει τεκμηριωθεί από τις μη-κυβερνητικές οργανώσεις και τους διακυβερνητικούς οργανισμούς. Παρά τις πληροφορίες που υποβλήθηκαν, εν προκειμένω, στις ελληνικές αρχές, δεν υπάρχουν αποδεικτικά στοιχεία ότι η δικαστική διερεύνηση ή η διοικητική εξέταση που

πραγματοποιήθηκαν από τον Εισαγγελέα ή την αστυνομία ασχολήθηκαν ποτέ με το θέμα αυτό. Καμία πληροφορία δεν δόθηκε σχετικά με τα μέτρα που λήφθηκαν προκειμένου να διακριβωθεί ότι οι αστυνομικοί είχαν γίνει πρόξενοι ρατσιστικής εξύβρισης κατά του συντάκτη.

Παρατηρήσεις του Κράτους-Συμβαλλόμενου Μέρους σε σχέση με το παραδεκτό και την ουσία

4.1 Στις 15 Σεπτεμβρίου 2006, το Κράτος-Συμβαλλόμενο Μέρος πρόβαλε ένσταση ως προς το παραδεκτό της αναφοράς. Υποστηρίζει ότι όταν δύο αστυνομικοί έφθασαν στο σπίτι και ζήτησαν από το συντάκτη να σταματήσει να κάνει θόρυβο, αυτός αντέδρασε απειλητικά και αρνήθηκε να συμμορφωθεί. Ταυτόχρονα, ρίχθηκαν πυροβολισμοί από μια μη εξακριβωμένη πηγή. Αυτά τα γεγονότα υποχρέωσαν τους αστυνομικούς να εγκαταλείψουν τον οικισμό, προκειμένου να επιστρέψουν με ενισχύσεις. Στη συνέχεια, έφθασαν έξι περιπολικά και ο συντάκτης βγήκε από το σπίτι του αναθεματίζοντας τους αστυνομικούς. Στις προσπάθειές τους να τον περιορίσουν και να τον πάρουν στο Αστυνομικό Τμήμα, αυτός αντέδρασε βίαια και αντιστάθηκε. Ως αποτέλεσμα αυτού, έπεσε και τα χέρια και το πρόσωπό του γρατσουνίστηκαν. Αυτή η στάση του συνεχίστηκε στο Αστυνομικό Τμήμα, όπου προσπάθησε να επιτεθεί στους αστυνομικούς και αρνήθηκε να συμμορφωθεί με τις εντολές τους. Ένας απλός πολίτης, ο οποίος έτυχε να βρίσκεται στο Αστυνομικό Τμήμα, κατέθεσε ως μάρτυρας γι' αυτό. Τρία άλλα άτομα τα οποία βρίσκονταν στο σπίτι του συντάκτη οδηγήθηκαν επίσης στο Αστυνομικό Τμήμα. Εντούτοις, δεν αντιστάθηκαν και μετά τον έλεγχο ταυτοτήτων αφέθηκαν ελεύθερα, χωρίς να τους απαγγελθούν οποιεσδήποτε κατηγορίες.

4.2 Μετά από τα γεγονότα αυτά, η αστυνομία υπέβαλε μήνυση κατά του συντάκτη για απειλή, εξύβριση και αντίσταση κατά της αρχής και αυτός προσήχθη ενώπιον του Εισαγγελέα, συνοδευόμενος από δικηγόρο. Δεν παραπονέθηκε για οποιονδήποτε ξυλοδαρμό από τους αστυνομικούς. Ούτε ο Εισαγγελέας παρατήρησε οποιαδήποτε τραύματα, ώστε να κινηθεί μια προανακριτική διαδικασία. Αφού ζήτησε αναβολή τριών ημερών,

εμφανίστηκε πάλι ενώπιον του Εισαγγελέα, στις 18 Ιουνίου 2001, συνοδευόμενος, αυτή τη φορά, από το δικηγόρο του. Και αυτή τη φορά παρέλειψε να αναφέρει την υποτιθέμενη κακοποίησή του. Αντ' αυτού, περίμενε έως τις 2 Ιουλίου 2001 προκειμένου να καταθέσει καταγγελία, προβάλλοντας ισχυρισμούς εναντίον ενός μόνο αστυνομικού, για απλή σωματική βλάβη, σύμφωνα με το άρθρο 308, παράγραφος 1 του Ποινικού Κώδικα. Τότε μόνο αναφέρθηκε, κατά τρόπο αόριστο, στον ξυλοδαρμό και σε χτυπήματα σε διάφορα σημεία του σώματός του και ζήτησε ιατροδικαστική εξέταση. Ο Εισαγγελέας άσκησε αμέσως ποινική δίωξη για σωματική βλάβη, διαβίβασε το φάκελο υπόθεσης στον Πταισματοδίκη Κορωπίου, για προανάκριση και ζήτησε από τις ιατροδικαστικές υπηρεσίες να εξετάσουν το συντάκτη.

4.3 Η ιατροδικαστική έκθεση αναφέρει ότι, δεδομένου ότι είχε παρέλθει ένα μεγάλο χρονικό διάστημα από το υποτιθέμενο περιστατικό, ήταν αδύνατο να εξεταστούν οι πιθανές σωματικές βλάβες, σύμφωνα με τους ισχυρισμούς. Λαμβάνοντας υπόψη το πόρισμα αυτό, το γεγονός ότι οι μάρτυρες που προτάθηκαν από το συντάκτη δεν είχαν βρεθεί στην κατοικία τους και, επομένως, δεν είχαν καταθέσει και την καταδίκη του συντάκτη για αντίσταση κατά της αρχής, εξύβριση και απειλή κατά αστυνομικών, το Συμβούλιο Πλημμελειοδικών Αθηνών απέρριψε τις κατηγορίες κατά του εμπλεκόμενου αστυνομικού.

4.4 Το Συμβαλλόμενο Κράτος Μέρος υποστηρίζει ότι, μη αναφέροντας την κακομεταχείριση, όταν εμφανίστηκε ενώπιον του Εισαγγελέα, στις 15 και 18 Ιουνίου 2001, ο συντάκτης δεν έδωσε στο Κράτος, τουλάχιστον όχι έγκαιρα, την ευκαιρία να επανορθώσει οποιαδήποτε παραβίαση του Συμφώνου, μέσω της άσκησης ποινικής δίωξης από τον Εισαγγελέα. Ο Εισαγγελέας δεν ήταν σε θέση να κινησει αυτοδικαίως οποιαδήποτε ανακριτική διαδικασία, δεδομένου ότι δεν είχε καμία άλλη πηγή πληροφόρησης, εκτός από το συντάκτη και τη σύζυγό του.

4.5 Όταν ο συντάκτης κατέθεσε καταγγελία, στις 2 Ιουλίου 2001, το έκανε μόνο όσον αφορά έναν αστυνομικό. Αντί να τον κατηγορήσει για σοβαρή

σωματική βλάβη, σύμφωνα με τα άρθρα 309 και 310 του Ποινικού Κώδικα, τον κατηγόρησε για απλή σωματική βλάβη (η οποία επιφέρει ελαφρύτερη ποινή), σύμφωνα με το άρθρο 308, παράγραφος 1 και δήλωσε μόνο τη θέση του στη δίωξη ως πολιτικού ενάγοντα. Κατά συνέπεια, ο συντάκτης έστρεψε την προσοχή των εισαγγελικών αρχών προς τη διερεύνηση μιας ελάχιστονος υπόθεσης και κατέστησε την ποινική δίωξη του κατηγορούμενου αδύνατη, δεδομένου ότι η ιατροδικαστική εξέταση πραγματοποιήθηκε δεκαοχτώ ημέρες μετά τα περιστατικά. Έτσι, ο εντοπισμός αξιόπιστων ευρημάτων μετά από μια τόσο μεγάλη χρονική περίοδο ήταν αδύνατος και ο Εισαγγελέας Πταισματοδικών έπρεπε να εισαγάγει την υπόθεση στο Συμβούλιο, με αθωωτική πρόταση. Η έκδοση αθωωτικής απόφασης στερεί από τον ποινικό δικαστή τη δυνατότητα να ασχοληθεί με την πολιτική αγωγή.

4.6 Τα ανωτέρω δείχνουν ότι ο συντάκτης παρέλειψε να εξαντλήσει αποτελεσματικά ένδικα μέσα, κατά τρόπο έγκαιρο και συνεπή και, επομένως, η αναφορά του πρέπει να θεωρηθεί απαράδεκτη.

4.7 Το Συμβαλλόμενο Κράτος Μέρος σημειώνει, επίσης, ότι η ενημερωτική κοινοποίηση υποβλήθηκε με τη διαδικασία 1503 και δεν συνεχίστηκε. Συνεπώς, πρέπει να κηρυχτεί απαράδεκτη, σύμφωνα με το άρθρο 5, παράγραφος 2 (α), του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου.

4.8 Τέλος, το Συμβαλλόμενο Κράτος Μέρος υποστηρίζει ότι η υποβολή της αναφοράς προς την Επιτροπή, περίπου τρία χρόνια μετά την αθωωτική απόφαση που εκδόθηκε από το Συμβούλιο Πταισματοδικών Αθηνών, θα πρέπει να θεωρηθεί καταχρηστική.

4.9 Στις 15 Φεβρουαρίου 2007, το Συμβαλλόμενο Κράτος Μέρος υπέβαλε παρατηρήσεις επί της ουσίας της αναφοράς. Υποστηρίζει ότι τα αποδεικτικά στοιχεία στο φάκελο της υπόθεσης, με τα οποία ασχολήθηκαν οι εσωτερικές δικαστικές και αστυνομικές αρχές, δεν δείχνουν το ελάχιστο επίπεδο σκληρότητας που απαιτείται προκειμένου να αποδειχθεί μια παραβίαση του άρθρου 7 του Συμφώνου. Ο συντάκτης παραπονέθηκε, στις 2 Ιουλίου 2001, ενώπιον του Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών Αθηνών για επίθεση εκ μέρους

του αστυνομικού Γεώργιου Γιανναδάκη η οποία, εντούτοις, είχε ως αποτέλεσμα απλή σωματική βλάβη. Αυτό το αδίκημα προβλέπεται από το άρθρο 308, παράγραφος 1 του Ποινικού Κώδικα. Είναι η ηπιότερη μορφή σωματικής βλάβης η οποία προβλέπεται και τιμωρείται από την ποινική νομοθεσία, αντίθετα με το αδίκημα της επικίνδυνης και βαρείας σωματικής βλάβης, το οποίο περιλαμβάνεται στα άρθρα 309 και 310 του Κώδικα. Γνωστοποίησε επίσης στον Εισαγγελέα τα ονόματα και τις διευθύνσεις δύο μαρτύρων κατηγορίας. Εντούτοις, αν και αναζητήθηκαν, προκειμένου να καταθέσουν ως μάρτυρες κατά τη διάρκεια της προανάκρισης της υπόθεσης, δεν κατέστη δυνατό να εντοπιστούν στις διευθύνσεις που δόθηκαν από το συντάκτη.

4.10 Ο συντάκτης ισχυρίζεται ότι έμεινε στο κρεβάτι, στο σπίτι, επί 12 ημέρες μετά τα γεγονότα της 15ης Ιουνίου 2001. Εντούτοις, αντί να μεταβεί στην ιατροδικαστική υπηρεσία αμέσως μετά από αυτό, το έκανε μόνο 18 ημέρες αργότερα, καθιστώντας, κατά συνέπεια, την εξέτασή του αδύνατη. Σύμφωνα με την έκθεση που συντάχτηκε, κανένα τραύμα δεν παρατηρήθηκε, εκτός από μερικά κυκλικές ουλές στις παλάμες των χεριών του και στον αριστερό αγκώνα. Η συνοπτική διερεύνηση της υπόθεσης ολοκληρώθηκε χωρίς καταθέσεις από τους μάρτυρες κατηγορίας. Σε αντίθεση, οι αστυνομικοί οι οποίοι είχαν συμμετάσχει στο γεγονός και είχαν καταθέσει ως μάρτυρες στα πλαίσια της διοικητικής εξέτασης, επιβεβαίωσαν ότι ο συντάκτης είχε αντισταθεί επανειλημμένα στις εντολές τους και, γι' αυτό, δέθηκε με χειροπέδες και οδηγήθηκε στο Αστυνομικό Τμήμα. Σε καμία από τις καταθέσεις των πέντε αστυνομικών δεν υπήρξαν οποιαδήποτε αποδεικτικά στοιχεία χρήσης βίας, από την αστυνομία κατά του συντάκτη. Ο τελευταίος συνελήφθη, παραπέμφθηκε σε δίκη με τις κατηγορίες της αντίστασης, της ανυπακοής και της εξύβρισης και καταδικάστηκε σε φυλάκιση 14 μηνών και 15 ημερών.

4.11 Κατά τη διάρκεια της άτυπης διοικητικής εξέτασης από τον Αναπληρωτή Διευθυντή της Αστυνομικής Διεύθυνσης Βορειοανατολικής Αττικής, ένας πολίτης ο οποίος ήταν στο Αστυνομικό Τμήμα της Αγίας

Παρασκευή, για προσωπική εργασία, όταν μεταφέρθηκε εκεί ο συντάκτης, κατέθεσε ότι ο συντάκτης έμοιαζε με πρόσωπο που είχε καταναλώσει αλκοόλ και ότι προκάλεσε χάος στο Αστυνομικό Τμήμα, παρά το ότι οι αστυνομικοί ήταν υπομονετικοί μαζί του. Ο συντάκτης δεν παραπονέθηκε κατά των αστυνομικών και δεν υπέβαλε μήνυση εναντίον τους, όσο βρισκόταν στο Αστυνομικό Τμήμα.

4.12 Σύμφωνα με τα αποδεικτικά στοιχεία που βρίσκονται στο αρχείο υπόθεσης, τα οποία τεκμηριώθηκαν κατά τη διάρκεια της προανάκρισης, τόσο σε δικαστικό όσο και σε διοικητικό επίπεδο, οποιαδήποτε ελαφρά σωματική ζημία υπέστη ο συντάκτης, υπήρξε αποτέλεσμα της αντίστασής του κατά τη σύλληψή του και δεν υπερέβη το ελάχιστο επίπεδο βαναυσότητας που απαιτείται από το άρθρο 7 του Συμφώνου. Η απόφαση των εσωτερικών δικαστικών αρχών θα μπορούσε να επανεξεταστεί μόνο από την Επιτροπή για προφανή αυθαιρεσία ή άρνηση απονομής δικαιοσύνης, καμία από τις οποίες δεν ήταν εμφανής στην υπόθεση αυτή.

4.13 Εκτός από την καταγγελία του συντάκτη, της 2ας Ιουλίου 2001, μια δεύτερη μήνυση κατατέθηκε στις 12 Οκτωβρίου 2005, από το Ελληνικό Παρατηρητήριο του Ελσίνκι, κατά των αστυνομικών και του δικαστικού προσωπικού, για παραβίαση των καθηκόντων τους σε σχέση με την υπόθεση αυτή. Ο Εισαγγελέας Εφετών Πειραιά απέρριψε τη μήνυση δεδομένου ότι θεώρησε ότι, στην περίπτωση του συντάκτη, δεν είχε διαπραχθεί καμία τιμωρητέα πράξη από τους αστυνομικούς ή τα μέλη του δικαστικού σώματος. Αν και διεξήχθη δικαστική διερεύνηση κατά των αρμόδιων κρατικών οργάνων, διαπιστώθηκε ότι είχαν χειριστεί την υπόθεση χωρίς οποιαδήποτε ένδειξη αυθαιρεσίας ή άρνηση απονομής δικαιοσύνης.

4.14 Σχετικά με τους ισχυρισμούς του συντάκτη για παραβίαση του άρθρου 2, παράγραφος 3, του Συμφώνου, το Συμβαλλόμενο Καράτος Μέρος διευκρινίζει ότι μια Ένορκη Διοικητική Εξέταση διατάσσεται μαζί με την κίνηση των πειθαρχικής διαδικασίας, κατά αστυνομικών, για επαλήθευση αδικημάτων, όπως η πρόκληση σωματικών βλαβών. Αντιθέτως, στην περίπτωση που τα αποδεικτικά στοιχεία είναι ανεπαρκή για την κίνηση της

πειθαρχικής διαδικασίας, διατάσσεται προανάκριση. Η έκδοση μιας εντολής για προανάκριση δεν είναι ισοδύναμη με την κίνηση της πειθαρχικής διαδικασίας, και ο τελικός στόχος της είναι να διεξάγει μια άτυπη, αλλά αντικειμενική και αμερόληπτη, έρευνα, συγκεντρώνοντας τα απαραίτητα αποδεικτικά στοιχεία. Εάν συγκεντρωθούν επαρκή αποδεικτικά στοιχεία, θα κινηθεί πειθαρχική δίωξη κατά του αρμόδιου αστυνομικού. Στα πλαίσια της προανάκρισης, πραγματοποιούνται όλες οι ενέργειες που απαιτούνται για την τεκμηρίωση της αλήθειας, όπως η εξέταση του ενάγοντα και των μαρτύρων, η επιτόπια εξέταση ή η εξέταση από εμπειρογνώμονα, καθώς επίσης και η συγκέντρωση έγγραφων αποδεικτικών στοιχείων. Λόγω της άτυπης φύσης της προανάκρισης, δεν συντάσσεται διοικητική/εξεταστική έκθεση και οι μάρτυρες δεν εξετάζονται ενόρκως. Η άτυπη προανάκριση και η επίσημη Ένορκη Διοικητική Εξέταση από την αστυνομία παρέχουν ισοδύναμες εγγυήσεις για μια αξιόπιστη και αποτελεσματική διερεύνηση μιας υπόθεσης. Διαφέρουν μόνο από διαδικαστική άποψη, δεδομένου ότι η τελευταία διατάσσεται μόνο μετά από κίνηση της πειθαρχικής διαδικασίας, ενώ η πρώτη διαπιστώνει απλώς εάν πληρούνται οι όροι για την κίνηση της διαδικασίας αυτής.

4.15 Η άτυπη προανάκριση διεξήχθη από έναν ανώτερο αξιωματικό της Ελληνικής Αστυνομίας ο οποίος υπηρετούσε σε μια άλλη αστυνομική διεύθυνση (Αστυνομική Διεύθυνση Βορειοανατολικής Αττικής), στην οποία το Αστυνομικό Τμήμα όπου υπηρετούν οι εμπλεκόμενοι αστυνομικοί είναι ιεραρχικά υφιστάμενο. Η ανεξαρτησία του θα πρέπει, επομένως, να θεωρηθεί δεδομένη. Εάν η υπόθεση είχε ερευνηθεί από οποιαδήποτε άλλη διοικητική αρχή, δεν θα είχε συγκεντρώσει οποιαδήποτε διαφορετικά αποδεικτικά στοιχεία.

4.16 Προκειμένου να διεξαχθεί μια εξέταση σύμφωνα με το άρθρο 2 του Συμφώνου, πρέπει να υφίσταται παραβίαση του άρθρου 7. Εντούτοις, στη περίπτωση αυτή, δεν έχει υπάρξει καμία τέτοια παραβίαση, δεδομένου ότι η κακομεταχείριση του συντάκτη, αν υφίσταται, δεν ανήλθε στο ελάχιστο επίπεδο βαναυσότητας για την τεκμηρίωση ενός αδικήματος κατά της

ανθρώπινης αξιοπρέπειας. Συνεπώς, δεν είναι δυνατό να εξεταστεί ανεξάρτητα η καταγγελία του συντάκτη για έλλειψη αποτελεσματικών ένδικων μέσων, η οποία θα μπορούσε να οδηγήσει στον εντοπισμό και την τιμωρία των υπευθύνων, δεδομένου ότι δεν μπορεί να διαπιστωθεί καμία παραβίαση του άρθρου 7. Εάν η Επιτροπή διαπίστωνε παραβίαση του άρθρου 7, θα πρέπει να επισημανθεί ότι η διερεύνηση της υπόθεσης, τόσο σε διοικητικό όσο και σε δικαστικό επίπεδο, ήταν λεπτομερής, αποτελεσματική και ικανή να οδηγήσει στον εντοπισμό και την τιμωρία των υπευθύνων. Επομένως, ο ισχυρισμός περί παραβίασης του άρθρου 2 είναι αβάσιμος.

4.17 Σχετικά με τους ισχυρισμούς του συντάκτη για μεροληπτική μεταχείριση, αυτοί προβλήθηκαν, για πρώτη φορά, ενώπιον της Επιτροπής. Δεν έκανε οποιαδήποτε τέτοια καταγγελία ενώπιον οποιωνδήποτε από τις αρμόδιες δικαστικές και αστυνομικές αρχές. Η βία που χρησιμοποιήθηκε από την αστυνομία, κατά τη διάρκεια της σύλληψης και της μεταφοράς του συντάκτη, ήταν εντός των νόμιμων ορίων και ανάλογη προς την αντίσταση που προβλήθηκε. Η μεταχείριση του συντάκτη δεν βασίστηκε στη φυλετική καταγωγή του, αλλά στη σφοδρότητα και τη μορφή της αντίστασής του, κατά των προσπαθειών των αστυνομικών να τον συλλάβουν. Συνεπώς, αυτό το μέρος της αναφοράς θα πρέπει να θεωρηθεί επίσης ως αβάσιμο, επί της ουσίας.

Σχόλια του συντάκτη

5.1 Απαντώντας στα σχόλια της 18ης Ιουνίου 2007, ο συνήγορος απορρίπτει την εκδοχή των γεγονότων από το Συμβαλλόμενο Κράτος Μέρος. Δηλώνει ότι ο αστυνομικός, κατά του οποίου ο συντάκτης κατέθεσε μήνυση, στην υπερασπιστική κατάθεσή του της 4ης Νοεμβρίου 2002, δεν αναφέρθηκε σε οποιαδήποτε απειλητική συμπεριφορά εκ μέρους του συντάκτη και ότι ζητήθηκαν ενισχύσεις, όχι λόγω της στάσης του συντάκτη, αλλά λόγω του πυροβολισμού. Όσον αφορά στην αιτία των τραυμάτων του συντάκτη, τα έγγραφα της αστυνομίας αναφέρουν ότι υπήρξαν το αποτέλεσμα όχι μιας πτώσης, αλλά της πάλης με τους αστυνομικούς, ενώ ο

συντάκτης αντιστεκόταν στη σύλληψη. Όσον αφορά στην κατάθεση του ιδιώτη πολίτη που ήταν στο Αστυνομικό Τμήμα όταν μεταφέρθηκε εκεί ο συντάκτης, το Κράτος-Συμβαλλόμενο Μέρος παραλείπει να δώσει αποδεικτικά στοιχεία της κατάθεσης αυτής, η οποία αναφέρεται απλά ότι δόθηκε προφορικά στον αστυνομικό ανακριτικό υπάλληλο. Συνεπώς, ο συντάκτης εκφράζει αμφιβολίες για την ακρίβειά της. Η κατάθεση αυτή αναφέρεται, σύμφωνα με τους ισχυρισμούς, στην έκθεση του αστυνομικού της Διεύθυνσης Βορειοανατολικής Αττικής. Εντούτοις, η έκθεση αυτή δεν δόθηκε ποτέ στο συντάκτη ή την Επιτροπή.

5.2 Όταν εμφανίστηκε ενώπιον του Εισαγγελέα, στις 18 Ιουνίου 2001, ο συντάκτης δεν είχε καμία ευκαιρία να αναφερθεί στην κακομεταχείριση, καθώς η ακρόαση αναβλήθηκε αυτεπαγγέλτως. Ήταν η ίδια ημερομηνία που πήγε στη ιατροδικαστική υπηρεσία, αλλά αρνήθηκαν να τον εξετάσουν.

5.3 Ο συντάκτης υπενθυμίζει ότι ούτε αυτός ούτε οποιοδήποτε από τους φίλους του, που ήταν αυτόπτες μάρτυρες, δεν κλήθηκαν να δώσουν κατάθεση κατά τη διάρκεια είτε της αστυνομικής είτε της δικαστικής διερεύνησης και υποστηρίζει τη δική του εκδοχή του για τα γεγονότα, όπως αυτά παρουσιάστηκαν στην αρχική αναφορά του.

5.4 Σχετικά με την υποτιθέμενη παράλειψη να εξαντλήσει τα εσωτερικά ένδικα μέσα, ο συντάκτης υπενθυμίζει ότι δεν παραπονέθηκε για κακομεταχείριση στις 15 Ιουνίου 2001, επειδή ήταν υπό κράτηση στην αστυνομία και φοβόταν αντεκδίκηση. Επιπλέον, το Κράτος υποστηρίζει, ανακριβώς, ότι μεταφέρθηκε ενώπιον του Εισαγγελέα στις 18 Ιουνίου 2001. Κατά την ημερομηνία εκείνη ήταν προγραμματισμένο να δικαστεί, αλλά η ακροαματική διαδικασία αναβλήθηκε. Γι' αυτό πήγε σε έναν ιατροδικαστικό εμπειρογνώμονα, ελπίζοντας να του δοθεί μια εξέταση που θα ενίσχυε την περίπτωσή του.

5.5 Το Συμβαλλόμενο Κράτος Μέρος υποστηρίζει ότι ο συντάκτης δεν εξάντλησε τα εσωτερικά ένδικα μέσα, επειδή στην καταγγελία του αναφέρθηκε μόνο σε απλές σωματικές βλάβες. Εντούτοις, σύμφωνα με το ελληνικό δίκαιο, ο Εισαγγελέας δεν χρειάζεται μήνυση από το θύμα, αλλά

μπορεί να διερευνήσει αυτεπαγγέλτως οποιαδήποτε πράξη απρόκλητης σωματικής βλάβης, βαρείας σωματικής βλάβης και επικίνδυνης σωματικής βλάβης. Επιπλέον, ο Εισαγγελέας μπορεί να ερευνήσει αυτεπαγγέλτως τις παραβιάσεις του αντι-ρατσιστικού νόμου και τα βασανιστήρια και άλλα συναφή αδικήματα κατά της ανθρώπινης αξιοπρέπειας. Ο συντάκτης ανέμενε ότι μια δέουσα διερεύνηση, μόλις διαπιστώθηκαν όλα τα στοιχεία, θα περιλάμβανε μερικά ή όλα αυτά τα αυτεπαγγέλτως διωκόμενα αδικήματα. Επομένως επαναβεβαιώνει ότι εξάντλησε τα εσωτερικά ένδικα μέσα.

5.6 Σχετικά με το επιχείρημα του Συμβαλλόμενου Κράτους Μέρους ότι η υπόθεση αντιμετωπίστηκε σύμφωνα με τη διαδικασία 1503, ο συντάκτης διαφωνεί ότι αυτό πρέπει να αποτελεί ισχυρό λόγος για το απαράδεκτο. Επίσης ενίσταται για το ότι η αναφορά θα πρέπει να θεωρηθεί καταχρηστική, επειδή υποβλήθηκε περίπου τρία χρόνια μετά την τελεσίδικη εσωτερική απόφαση και επικαλείται τη νομολογία της Επιτροπής σε σχέση με το θέμα αυτό.

5.7 Σχετικά με τις αξιώσεις του για παραβίαση του άρθρου 7 του Συμφώνου, ο συντάκτης υπενθυμίζει ότι κανένα δικαστήριο δεν εξέδωσε, ποτέ, απόφαση για την μήνυση του. Το Συμβούλιο Πλημμελειοδικών, το οποίο αποφάσισε να μην ασκήσει δίωξη, μετά από πρόταση του Εισαγγελέα, δεν είναι δικαστήριο το οποίο πραγματοποιεί δημόσιες ακροαματικές διαδικασίες, στις οποίες και οι δύο πλευρές μπορούν να υποστηρίξουν τις υποθέσεις τους. Συνέρχεται κεκλεισμένων των θυρών, ακροάται μόνο τον Εισαγγελέα και η απόφασή του δεν είναι δημόσια. Μπορεί να αποφασίσει ότι δεν θα υπάρξει δίκη, όταν πειστεί ότι η καταγγελία είναι «εντελώς αβάσιμη». Στα δύο έτη που ακολούθησαν το περιστατικό, ούτε αυτός ούτε οποιοδήποτε από τους μάρτυρές του κλήθηκαν να καταθέσουν ως μάρτυρες, από οποιοδήποτε ανακριτικό αστυνομικό υπάλληλο, είτε στη διοικητική είτε στη δικαστική διερεύνηση. Ολόκληρη η διερεύνηση συνίστατο σε μια μόνο υπερασπιστική κατάθεση που έδωσε ο κατηγορούμενος σε συναδέλφους του αστυνομικούς. Η

αστυνομία αγνόησε την επιμονή του Συνήγορου του Πολίτη να διεξαχθεί Ένορκη Διοικητική Εξέταση. Στα πλαίσια μιας τέτοιας διερεύνησης, ο ενάγων και οι μάρτυρές του έπρεπε να κληθούν.

5.8 Τα σχόλια του Συμβαλλόμενου Κράτους Μέρους ότι ο συντάκτης καταδικάστηκε από το Πλημμελειοδικών Αθηνών και για ανυπακοή είναι δυσφημιστικά, αφού ποτέ δεν κατηγορήθηκε για ένα τέτοιο έγκλημα.

5.9 Το Συμβαλλόμενο Κράτος Μέρος αναγνωρίζει ότι ο ανακριτικός αστυνομικός ανήκε στην Περιφερειακή Αστυνομική Διεύθυνση Βορειοανατολικής Αττικής, στην οποία το Αστυνομικό Τμήμα Αγίας Παρασκευής είναι υφιστάμενο. Ακόμα, είναι ανακριβές να υποστηριχτεί ότι επρόκειτο για άλλη αστυνομική διεύθυνση. Το Αστυνομικό Τμήμα Αγίας Παρασκευής είναι ένα από τα 35 αστυνομικά τμήματα τα οποία υπάγονται διοικητικά στην Αστυνομική Διεύθυνση Βορειοανατολικής Αττικής. Το ίδιο συμβαίνει και με το Αστυνομικό Τμήμα Χαλανδρίου, το οποίο διεξήγαγε τη δικαστική διερεύνηση εξ ονόματος του Εισαγγελέα. Στην πραγματικότητα, το Αστυνομικό Τμήμα Αγίας Παρασκευής βρίσκεται στο ίδιο κτήριο με την Αστυνομική Διεύθυνση Βορειοανατολικής Αττικής. Έτσι ο «ανεξάρτητος» ανακριτικός αστυνομικός ήταν άμεσος ανώτερος των εμπλεκόμενων αστυνομικών και είχε το γραφείο του έναν όροφο επάνω από αυτούς, στο ίδιο κτήριο. Στην πράξη, το αστυνομικό πειθαρχικό δίκαιο έχει αλλάξει από τότε και δεν επιτρέπει πλέον σε μια αστυνομική διεύθυνση να προβαίνει σε διερεύνηση για υποτιθέμενα αδικήματα ενός αστυνομικού που υπάγεται σε αυτή. Αντί γι' αυτό, πρέπει αυτή να ανατίθεται σε έναν αστυνομικό μιας άλλης Αστυνομικής Διεύθυνσης.

5.10 Σύμφωνα με το συντάκτη, το Συμβαλλόμενο Κράτος Μέρος υποστηρίζει παραπλανητικά ότι ο συντάκτης παραπονέθηκε αρχικά για φυλετικές διακρίσεις, στην ενημερωτική κοινοποίησή του ενώπιον της Επιτροπής. Παραπονέθηκε ενώπιον του Συνήγορου του Πολίτη στις 2 Ιουλίου 2001 και η καταγγελία εστάλη στην Ελληνική Αστυνομία. Εντούτοις, η αξίωση αυτή αγνοήθηκε.

Ζητήματα και διαδικασία ενώπιον της Επιτροπής

Εξέταση του παραδεκτού

- 6.1 Πριν εξετάσει οποιαδήποτε αξίωση περιέχεται σε μια αναφορά, η Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων πρέπει, σύμφωνα με το άρθρο 93 του εσωτερικού Κανονισμού της, να αποφασίσει εάν είναι ή όχι αποδεκτή, σύμφωνα με το Προαιρετικό Πρωτόκολλο του Συμφώνου.
- 6.2 Η Επιτροπή έχει διαπιστώσει ότι το ίδιο ζήτημα δεν εξετάζεται σύμφωνα με μια άλλη διαδικασία διεθνούς διερεύνησης ή διευθέτησης, για τους σκοπούς του άρθρου 5, παράγραφος 2 (α), του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου.
- 6.3 Ως προς το επιχείρημα του Συμβαλλόμενου Κράτους Μέρους, ότι η αναφορά θα πρέπει να θεωρηθεί απαράδεκτη, επειδή η υπόθεση υποβλήθηκε στη διαδικασία η οποία καθιερώθηκε βάσει της απόφασης 1503 (XLVIII) του Οικονομικού και Κοινωνικού Συμβουλίου των Ηνωμένων Εθνών (ECOSOC), η Επιτροπή υπενθυμίζει τη σταθερή νομολογία της ότι μια τέτοια διαδικασία δεν αποτελεί μια άλλη διεθνή διαδικασία, κατά την έννοια του άρθρου 5, παράγραφος 2 (α) του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου. Αυτός ο προκαταρκτικός ισχυρισμός του Συμβαλλόμενου Κράτους Μέρους πρέπει επομένως να απορριφθεί.
- 6.4 Το Συμβαλλόμενο Κράτος Μέρος υποστηρίζει ότι ο συντάκτης δεν εξάντλησε τα εσωτερικά ένδικα μέσα, δεδομένου ότι κατέθεσε μήνυση μόλις στις 2 Ιουλίου 2001 και όχι αμέσως μετά τα περιστατικά και, επίσης, ότι δεν επικαλέστηκε το κατάλληλο άρθρο του Ποινικού Κώδικα. Η Επιτροπή θεωρεί ότι οι καθυστερήσεις που αναφέρονται από το Συμβαλλόμενο Κράτος Μέρος και ο τρόπος με τον οποίο διατυπώθηκε η μήνυση αντιμετωπίζονται καλύτερα κατά την εξέταση της ουσίας της υπόθεσης. Επιπλέον, το Συμβαλλόμενο Κράτος Μέρος δεν προσδιορίζει οποιαδήποτε πρόσθετα ένδικα μέσα από τα οποία ο συντάκτης θα έπρεπε να είχε επωφεληθεί. Συνεπώς, η Επιτροπή θεωρεί ότι οι απαιτήσεις του άρθρου 5, παράγραφος 2 (β), του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου έχουν εκπληρωθεί.
- 6.5 Σχετικά με τον ισχυρισμό του Συμβαλλόμενου Κράτους Μέρους ότι η αναφορά πρέπει να θεωρηθεί κατάχρηση του δικαιώματος υποβολής, επειδή

υποβλήθηκε περίπου τρία χρόνια μετά την απόφαση αθώωσης, η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι δεν υπάρχει καμιά συγκεκριμένη προθεσμία για την υποβολή των ανακοινώσεων, σύμφωνα με το Προαιρετικό Πρωτόκολλο και θεωρεί ότι η καθυστέρηση δεν ήταν, στην υπόθεση αυτή, τόσο αδικαιολόγητη, ώστε να ισοδυναμεί με κατάχρηση του δικαιώματος υποβολής.

6.6 Σχετικά με την αξίωση του συντάκτη, σύμφωνα με τα άρθρα 2, παράγραφοι 1 και 26 του Συμφώνου, η Επιτροπή θεωρεί ότι δεν έχει τεκμηριωθεί επαρκώς, για τους σκοπούς του παραδεκτού και καταλήγει στο συμπέρασμα ότι αυτό το μέρος της αναφοράς είναι απαράδεκτο, σύμφωνα με το άρθρο 2 του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου.

6.7 Απουσία άλλων κωλυμάτων ως προς το παραδεκτό, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η αναφορά είναι αποδεκτή, καθώς θέτει θέματα σύμφωνα με τα άρθρα 7 και 2, παράγραφος 3 του Συμφώνου και προχωρεί στην εξέτασή της επί της ουσίας.

Εξέταση της ουσίας

7.1 Η Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων έχει εξετάσει την παρούσα αναφορά, υπό το φως όλων των πληροφοριών οι οποίες κατέστησαν διαθέσιμες σε αυτή, όπως προβλέπεται από το άρθρο 5, παράγραφο 1, του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου.

7.2 Όσον αφορά στην υποτιθέμενη παραβίαση του άρθρου 2, παράγραφος 3, από κοινού με το άρθρο 7 του Συμφώνου, η Επιτροπή σημειώνει ότι ο συντάκτης κατέθεσε μήνυση ενώπιον του Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών Αθηνών στις 2 Ιουλίου 2001 και ότι ο Εισαγγελέας διαβίβασε τη μήνυση στον Πλημμελειοδίκη Κορωπίου, προκειμένου να διεξάγει δικαστική διερεύνηση. Εντούτοις, ο Πλημμελειοδίκης αρνήθηκε να διεξάγει έρευνα, ελλείψει αρμοδιότητας, χωρίς να δώσει οποιαδήποτε εξήγηση για την απόφασή του. Η Επιτροπή σημειώνει, επίσης, ότι ούτε η πειθαρχική δίωξη κινήθηκε και ότι η μόνη διερεύνηση που διεξήχθη ήταν υπό τη μορφή της αστυνομικής προανάκρισης. Όπως επιβεβαιώνεται από το Συμβαλλόμενο Κράτος Μέρος, η διερεύνηση αυτή ήταν άτυπης φύσης και, ούτε ο

συντάκτης ούτε οι μάρτυρες που επικαλέστηκε, δεν έτυχαν ποτέ ακρόασης. Τέλος, η υπόθεση απορρίφθηκε από το Συμβούλιο Πλημμελειοδικών το οποίο, βάσει της αστυνομικής διερεύνησης, αποφάσισε να μην ασκήσει δίωξη κατά του κατηγορούμενου. Η απόφαση αυτή εκδόθηκε μετά από μια διαδικασία, στην οποία ο συντάκτης δεν επιτράπηκε να συμμετάσχει και η κατάθεση του εμπλεκόμενου αστυνομικού χρησιμοποιήθηκε ως κύρια βάση για την έκδοση της απόφασης.

7.3 Η Επιτροπή υπενθυμίζει τη νομολογία της, ότι οι καταγγελίες για κακομεταχείριση πρέπει να ερευνώνται αμέσως και αμερόληπτα από τις αρμόδιες αρχές και ότι η ταχύτητα και η αποτελεσματικότητα είναι ιδιαίτερα σημαντικές κατά την εκδίκαση των υποθέσεων που περιλαμβάνουν ισχυρισμούς περί βασανιστηρίων και άλλες μορφές κακομεταχείρισης. [1] Λαμβάνοντας υπόψη τον τρόπο με τον οποίο διερευνήθηκε η καταγγελία του συντάκτη και εκδόθηκε η απόφαση, όπως περιγράφεται στην προηγούμενη παράγραφο, η Επιτροπή είναι της άποψης ότι τα απαραίτητα πρότυπα δεν τηρήθηκαν στην παρούσα υπόθεση. Συνεπώς, η Επιτροπή διαπιστώνει ότι το Συμβαλλόμενο Κράτος Μέρος έχει παραβιάσει το άρθρο 2, παράγραφος 3, από κοινού με το άρθρο 7 του Συμφώνου. Καταλήγοντας στο συμπέρασμα αυτό, η Επιτροπή δεν θεωρεί απαραίτητο να αποφασίσει για το ζήτημα μιας πιθανής παραβίασης του άρθρου 7 αυτού καθ' εαυτού.

8. Η Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, ενεργώντας σύμφωνα με το άρθρο 5, παράγραφος 4, του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου στο Διεθνές Σύμφωνο για τα Ατομικά και Πολιτικά Δικαιώματα, είναι της άποψης ότι τα πραγματικά περιστατικά ενώπιόν της συνιστούν παραβιάσεις, από το Συμβαλλόμενο Κράτος Μέρος, του άρθρου 2, παράγραφος 3, από κοινού με το άρθρο 7 του Συμφώνου.

9. Σύμφωνα με το άρθρο 2, παράγραφος 3, του Συμφώνου, το Συμβαλλόμενο Κράτος Μέρος υποχρεούται να παράσχει στο συντάκτη αποτελεσματικά ένδικα μέσα και κατάλληλη αποζημίωση. Το Συμβαλλόμενο Κράτος Μέρος υποχρεούται, επίσης, να λάβει μέτρα

προκειμένου να αποτρέψει παρόμοιες παραβιάσεις στο μέλλον.

10. Σημειώνοντας ότι, καθιστάμενο συμβαλλόμενο μέρος στο Προαιρετικό Πρωτόκολλο, το Συμβαλλόμενο Κράτος Μέρος έχει αναγνωρίσει την αρμοδιότητα της Επιτροπής να αποφασίζει για το εάν έχει υπάρξει παραβίαση του Συμφώνου και ότι, σύμφωνα με το άρθρο 2 του Συμφώνου, αυτό το Συμβαλλόμενο Κράτος Μέρος έχει αναλάβει να διασφαλίζει, σε όλα άτομα που βρίσκονται στην επικράτειά του ή υπόκεινται στη δικαιοδοσία του, τα δικαιώματα που αναγνωρίζονται στο Σύμφωνο και να παρέχει αποτελεσματικά και εκτελεστά ένδικα μέσα σε περίπτωση που έχει τεκμηριωθεί μια παραβίαση, η Επιτροπή επιθυμεί να λάβει από το Συμβαλλόμενο Κράτος Μέρος, μέσα σε 180 ημέρες, πληροφόρηση για τα μέτρα που λήφθηκαν για την εφαρμογή των Απόψεων της Επιτροπής. Το Συμβαλλόμενο Κράτος Μέρος καλείται επίσης να δημοσιεύσει τις Απόψεις της Επιτροπής.

[Υιοθετήθηκε στα αγγλικά, γαλλικά και ισπανικά, το αγγλικό κείμενο όντας η πρωτότυπη έκδοση. Στη συνέχεια, θα εκδοθεί, επίσης, στα αραβικά, κινέζικα και ρωσικά, ως τμήμα της ετήσιας έκθεσης της Επιτροπής προς τη Γενική Συνέλευση.]

* Τα ακόλουθα μέλη της Επιτροπής συμμετείχαν στην εξέταση της παρούσας ενημερωτικής κοινοποίησης: Ο κ. Abdelfattah Amor, ο κ. Prafullachandra Natwarlal Bhagwati, η κα. Christine Chanet, ο κ. Yuji Iwasawa, ο κ. Ahmed Tawfik Khalil, ο κ. Rajsoomer Lallah, η κα. Iulia Antoanella Motoc, ο κ. Michael O'Flaherty, η κα. Elisabeth Palm, ο κ. Rafael Rivas Posada, ο Sir Nigel Rodley, ο κ. Ivan Shearer και η κα. Ruth Wedgwood.

1 Γενικό σχόλιο αριθ. 20: Άρθρο 7 (απαγόρευση των βασανιστηρίων ή άλλης σκληρής, απάνθρωπης ή ταπεινωτικής μεταχείρισης ή τιμωρίας), παράγραφος 14. Δείτε επίσης την Ενημερωτική Κοινοποίηση αριθ. 1426/2005, Banda κατά Σρι Λάνκα, στις Απόψεις που υιοθετήθηκαν στις 26 Οκτωβρίου 2007, παράγραφος 7.4.